

Pm Vishwakarma Yojana

www.bharatsarkarsuvidha.in

कारीगरों और पारंपरिक शिल्पकारों को 2 लाख

रुपये तक का ऋण मिलेगा अपने व्यवसाय के लिए

पीएम विश्वकर्मा योजना 2023

कारीगरों और पारंपरिक शिल्पकारों को 5% ब्याज पर
2 लाख रुपये तक का लोन उपलब्ध कराया जायेगा।

**Vishwakarma Yojana Eligibility Criteria
How To Apply in Vishwakarma Yojana
Required Documents?**

યોજનાનું નામ : PM વિશ્વકર્મા યોજના.

શું છે આ યોજના :

ભગવાન વિશ્વકર્માની જન્મજયંતિ નિમિત્તે આપના પરિવારના તમામ સભ્યોને ખૂબ ખૂબ અભિનંદન. આ પ્રસંગે, અમે તમને નિષ્ઠાપૂર્વક અભિનંદન આપીએ છીએ. વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ લાલ કિલ્લા પરથી 'વિશ્વકર્મા યોજના'ની જાહેરાત કરી હતી. ભારતના વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્ર મોદી અને સૂક્ષ્મ, લઘુ અને મધ્યમ ઉદ્યોગ મંત્રાલયે પ્રધાનમંત્રી વિશ્વકર્મા શ્રમ સન્માન યોજના 2023 શરૂ કરી છે.

પીએમ વિશ્વકર્મા યોજનાને કેન્દ્રીય ક્ષેત્રની યોજના તરીકે વર્ગીકૃત કરવામાં આવી છે. જે અંતર્ગત તમામ કારીગરોને સરકાર તરફથી 3 લાખ રૂપિયાની ઓછા વ્યાજે લોન મળશે જેનો ઉપયોગ તેઓ તેમની દુકાન કે વ્યવસાયને વિસ્તારવા માટે કરી શકશે. વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ કહ્યું કે આ પ્રોજેક્ટ સપ્ટેમ્બર 2023માં વિશ્વકર્મા પૂજાના અવસર પર લોન્ચ કરવામાં આવશે. પ્રધાનમંત્રી વિશ્વકર્મા કૌશલ સન્માન યોજના કે જેને નાણા મંત્રી નિર્મલા સીતારમણ દ્વારા 2023-24ના બજેટમાં શરૂ કરવાની જાહેરાત કરવામાં આવી હતી. નોંધપાત્ર નાણાકીય પ્રતિબદ્ધતા દ્વારા સમર્થિત. તેનો અમલ 2023-24 થી 2027-28 સુધીના વ્યાપક પાંચ વર્ષના સમયગાળા માટે નક્કી કરવામાં આવ્યો છે.

તેનો ઉદ્દેશ્ય વિશ્વકર્મા સમુદાય સાથે જોડાયેલા મોટી સંખ્યામાં લોકોને લાભ આપવાનો છે. આ પ્રોજેક્ટને ભગવાન વિશ્વકર્માનું નામ આપવામાં આવ્યું છે અને તેનો હેતુ વિશ્વકર્મા સમુદાયના લોકોને કૌશલ્ય વિકાસ અને તકનીકી તાલીમની તકો પૂરી પાડવાનો છે. પ્રધાનમંત્રી વિશ્વ કર્મ યોજના રાષ્ટ્ર નિર્માણ અને દેશના કરોડો કારીગરોના સશક્તિકરણનું માધ્યમ બનશે. આ તમામ કારીગરો અને ઉત્પાદકોને અભિનંદન જેઓ તેમના સમર્પણ, પ્રતિભા અને સખત મહેનતથી સમાજમાં નવીનતા લાવી રહ્યા છે. આ પહેલ હેઠળ પરંપરાગત હસ્તકલા અને કારીગરો માટે આર્થિક સહાયતા પેકેજની પણ કેન્દ્રીય બજેટમાં જાહેરાત કરવામાં આવી છે.

આ ઉપરાંત પ્રધાનમંત્રી વિશ્વકર્મા યોજના હેઠળ, જેઓ ઓનલાઇન અરજી કરે છે તેમને યોજના હેઠળ ઓળખ કાર્ડ આપવામાં આવશે. પીએમ વિશ્વકર્મા યોજના હેઠળ આવરી લેવામાં આવેલા કારીગરોને પીએમ વિશ્વકર્મા પ્રમાણપત્ર અને આઈડી કાર્ડ આપવામાં આવશે. આ રજીસ્ટ્રેશન માટે માત્ર આ યોજના હેઠળ નોંધાયેલ વ્યક્તિઓને જ નહિ પરંતુ મફત તાલીમ આપવામાં આવશે. તેઓ ઓછા વ્યાજ દરે લોન પણ લઈ શકે છે. તાલીમ પૂર્ણ થયા બાદ સાધનોની ખરીદી માટે 15,000 આપવામાં આવશે. આ સિવાય 5 ટકાના વ્યાજે પહેલા રૂ. ત્યારપછી જો જરૂર પડશે તો બીજા હપ્તામાં 2 લાખ રૂપિયાની લોન આપવામાં આવશે.

આ યોજનામાં 13 થી 15 હજાર કરોડ રૂપિયા ફાળવવામાં આવશે જેના પર કોઈ વ્યાજ લેવામાં આવશે નહીં. વડાપ્રધાને કહ્યું કે સરકાર આ યોજના દ્વારા પરંપરાગત કૌશલ્ય ધરાવતા લોકોને મદદ કરશે. આ પ્રોજેક્ટ દ્વારા આ સમુદાયોને તેમની કૌશલ્ય સુધારવાની અને ટેકનિકલ શિક્ષણ અને નાણાકીય સહાય મેળવવાની તક મળશે. લગભગ 140 વિવિધ જાતિઓ વિશ્વકર્મા સમુદાયનો ભાગ છે, જે ભારતના વિવિધ પ્રદેશોમાં રહે છે. તેમાં લુહાર, વાળંદ, સુવર્ણકાર અને મજૂરો, મેસન્સ જેવા પરંપરાગત કૌશલ્યો ધરાવતા લોકોને સામેલ કરવામાં આવશે અને મદદ કરશે. પ્રધાનમંત્રી વિશ્વકર્મા યોજના 2023, શ્રમ સન્માન યોજના હેઠળ કામદારોને ચૂકવવામાં આવેલી રકમ સીધા લાભાર્થીઓના બેંક ખાતામાં ટ્રાન્સફર કરવામાં આવશે.

આ માટે અરજદાર પાસે પાસબુક ખાતું હોવું ફરજિયાત છે. આ કાર્યક્રમ દ્વારા સ્વાયત્તતા અને વિકાસ માટે સમર્થન આપવાના સરકારના પ્રયાસો. વિશ્વકર્મા કૌશલ સન્માન યોજનાથી દેશના કરોડો પરંપરાગત કલાકારોને લાભ થશે. જેઓ પોતાના હાથ અને સાધનોથી કામ કરે છે.

અમે આ લેખ દ્વારા તમારી સાથે PM વિશ્વકર્મા યોજના 2023 ઓનલાઇન નોંધણી, જરૂરી દસ્તાવેજો, પાત્રતા વગેરે વિશેની સંપૂર્ણ માહિતી શેર કરીશું.

તેથી લાયક ઉમેદવારોએ આ લેખ ધ્યાનથી વાંચવો જોઈએ. જો કે, અમે તમને નીચે દર્શાવેલ પ્રધાનમંત્રી વિશ્વકર્મા યોજના 2023 ની સત્તાવાર વેબસાઇટ અને પાત્રતા તપાસવાનું સૂચન કરીએ છીએ. અત્યાર સુધીમાં, 2 લાખથી વધુ અરજદારોએ આ યોજના માટે નોંધણી કરાવી છે અને તમે પ્રધાનમંત્રી વિશ્વકર્મા યોજના નોંધણી 2023 પૂર્ણ કરવા

માટે નીચેની સૂચનાઓને અનુસરી શકો છો. વધુમાં, PM વિશ્વકર્મા યોજના માટે ઓનલાઇન અરજી કરવા માટે તમારે આ લિંકને સીધી શોધવી પડશે (Pmvishwakarma.gov.in).

નાણામંત્રી નિર્મલા સીતારમણે બજેટ 2023-24 દરમિયાન પ્રધાનમંત્રી વિશ્વકર્મા કૌશલ સન્માન યોજના એટલે કે પ્રધાનમંત્રી વિશ્વકર્મા કૌશલ સન્માન યોજના શરૂ કરવાની જાહેરાત કરી હતી. આ યોજનાથી વિશ્વકર્મા સમુદાયની આટલી મોટી વસ્તીને ફાયદો થશે. આ યોજના હેઠળ કારીગરો અને પરંપરાગત કારીગરોને રૂ.1 લાખ અને રૂ.2 લાખ સુધીની લોન સહાય 5 ટકા વ્યાજ દરે 2 હપ્તામાં આપવામાં આવશે.

આ પ્રોજેક્ટનું નામ ભગવાન વિશ્વકર્માના નામ પરથી રાખવામાં આવ્યું છે. પ્રાપ્ત માહિતી અનુસાર, વિશ્વકર્મા સમુદાય હેઠળ લગભગ 140 જાતિઓ આવે છે, જે ભારતના વિવિધ પ્રદેશોમાં રહે છે. આ યોજના હેઠળ આ સમુદાયના લોકોને તેમની કુશળતા વધારવાની તકો આપવામાં આવશે. તેમને ટેકનોલોજી શીખવામાં મદદ કરવામાં આવશે અને સરકાર તેમને આર્થિક મદદ પણ કરશે. આ યોજના હેઠળ પરંપરાગત કારીગરો અને હસ્તકલા કારીગરો માટે કેન્દ્રીય બજેટમાં નાણાકીય સહાય પેકેજની જાહેરાત કરવામાં આવી છે.

પ્રધાનમંત્રી વિશ્વકર્મા યોજના કારીગરો અને કારીગરોની પરંપરાગત કૌશલ્યોની કુટુંબ આધારિત પરંપરાને મજબૂત બનાવશે. આ યોજના હેઠળ કારીગરો અને કારીગરોને 5 ટકાના વ્યાજ દરે 1 લાખ રૂપિયા (પ્રથમ હપ્તો) અને 2 લાખ રૂપિયા (બીજો હપ્તો) સુધીની લોન આપવામાં આવશે. આ સાથે 'PM વિશ્વકર્મા સર્ટિફિકેટ' અને આઈડી કાર્ડ પણ આપવામાં આવશે. એક સત્તાવાર નિવેદન અનુસાર, યોજના હેઠળ બે પ્રકારના કૌશલ્ય કાર્યક્રમો હશે - મૂળભૂત અને અદ્યતન.

કૌશલ્ય પ્રશિક્ષણ દરમિયાન, લાભાર્થીઓને રૂ. 500/- પ્રતિ દિવસનું સ્ટાઇપેન્ડ આપવામાં આવશે અને લાભાર્થીઓને આધુનિક સાધનોની ખરીદી માટે રૂ. 15000/- સુધીની સહાય મળશે. 16 ઓગસ્ટ 2023ના રોજ મળેલી કેન્દ્રીય કેબિનેટની બેઠકમાં 'પ્રધાનમંત્રી વિશ્વકર્મા યોજના'ને મંજૂરી આપવામાં આવી હતી અને 17 સપ્ટેમ્બર 2023ના રોજ વિશ્વકર્મા જયંતિના અવસરે લોન્ચ કરવામાં આવશે. વણકરો, સુવર્ણકારો, લુહારો, લોન્ડ્રી કામદારો અને નાઈઓ સહિત પરંપરાગત કારીગરો અને કારીગરોના લગભગ 30 લાખ પરિવારોને ટેકો આપવા માટે 5-વર્ષના સમયગાળા (નાણાકીય વર્ષ 2024 થી નાણાકીય વર્ષ 2028) દરમિયાન યોજનામાં 13,000 કરોડ.

- યોજના માટે કેટલાએ અરજી કરી -

વિશ્વકર્મા યોજના માટે અત્યાર સુધી કરાયેલી અરજીઓ	879725 છે
---	-----------

પ્રથમ તબક્કાની ચકાસણી	7170
સ્ટેજ 2 માટે ચકાસણી	191

કોષ્ટક :

યોજનાનું નામ	પ્રધાનમંત્રી વિશ્વકર્મા શ્રમ સન્માન યોજના
માં લોન્ય કર્યું	2023
દ્વારા લોન્ય કરવામાં આવેલ છે	પ્રધાનમંત્રી શ્રી નરેન્દ્ર મોદી.
જાહેરાતની તારીખ	15મી ઓગસ્ટ, 2023
લોન્ય તારીખ	17મી સપ્ટેમ્બર, 2023
દ્વારા દેખરેખ રાખવામાં આવી હતી	વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદી દ્વારા.
શ્રેણી	કેન્દ્ર સરકારની યોજના
નોડલ મંત્રાલય	સૂક્ષ્મ, લઘુ અને મધ્યમ ઉદ્યોગ મંત્રાલય.
હેતુ	કારીગરોને નાણાકીય સહાય પૂરી પાડવી.

લાભાર્થી	SC/ST, OBC, આર્થિક રીતે નબળા વર્ગના લોકો, પરંપરાગત કારીગરો અને તમામ કારીગરો, ઉદ્યોગસાહસિકો અને કુશળ કામદારો.
તારીખ	નવેમ્બર 2023
લોનની રકમ	રૂ. 3 લાખ @ 5% વ્યાજ.
અરજી પ્રક્રિયા	ઓનલાઇન.
કોણ અરજી કરી શકે છે	ફક્ત SC/ST, OBC, આર્થિક રીતે નબળા વર્ગના લોકો, પરંપરાગત કારીગરો અથવા કારીગરો અરજી કરી શકે છે.
બજેટ	કુલ 13,000 થી 15,000 કરોડ.
હેલ્પલાઇન નંબર	18002677777, 17923
ઈમેલ-આઈડી	champions@gov.in
સત્તાવાર વેબસાઇટ	https://pmvishwakarma.gov.in/

હેતુ

વિશ્વકર્મા યોજના આ કુશળ કારીગરો દ્વારા ઉત્પાદિત માલ અને સેવાઓની ગુણવત્તા અને ઉપલબ્ધતામાં સુધારો કરવાનો પ્રયાસ કરે છે. તે આ કારીગરોને તેમની પ્રતિભા અને રચનાઓ પ્રદર્શિત કરવા માટે એક પ્લેટફોર્મ પૂરું પાડવા માંગે છે. માત્ર સ્થાનિક જ નહીં પરંતુ વૈશ્વિક મંચ પર પણ. આ યોજનાનો ઉદ્દેશ્ય કારીગરોને નાણાકીય સહાય પૂરી પાડવાનો છે. આ યોજના કારીગરોની પરંપરાગત કૌશલ્યોની પ્રેક્ટિસને પ્રોત્સાહન અને મજબૂત કરવામાં મદદ કરશે. તે વિશ્વકર્માના ડિજિટલ સશક્તિકરણને પણ પ્રોત્સાહન આપે છે. આ દ્વારા તેઓ તેમની કુશળતામાં વધારો કરી શકે છે અને બજારમાં તેમની સેવાઓનો

પ્રચાર કરી શકે છે. આ યોજના હેઠળ કારીગરોને પ્રોત્સાહિત કરવાની તક મળશે. તે કારીગરોને સામાન અને સેવાઓની યોગ્ય ડિલિવરી કરવામાં પણ મદદ કરશે. આ યોજનાના લાભાર્થીઓને 15,000 રૂપિયાની ટૂલકીટ મળશે. આ ઉપરાંત, લાભાર્થીને કૌશલ્ય પ્રશિક્ષણ સાથે પ્રતિદિન રૂ.500નું સ્ટાઈપેન્ડ પણ મળશે. આ પ્રોજેક્ટનો મુખ્ય ઉદ્દેશ્ય કારીગરોનો વિકાસ અને તેમને આત્મનિર્ભર બનાવવાનો છે. 5% વ્યાજ દરે આપવામાં આવતી લોનથી તેઓ તેમના વ્યવસાયમાં સુધારો કરી શકશે. જેના પરિણામે તેમની આર્થિક સ્થિતિ સુધરશે. આ પ્રોજેક્ટ અંતર્ગત કારીગરોને પ્રોત્સાહિત કરવાની તક મળશે. આ યોજના કારીગરોને રોજગારીની તકો મેળવવામાં મદદ કરશે અને તેમની આર્થિક સ્થિતિ સુધારવામાં મદદ કરશે. આ યોજના હેઠળ એક તરફ, લાભાર્થીઓને અદ્યતન તાલીમ મળશે, તો બીજી તરફ, લાભાર્થીઓના આર્થિક વિકાસ અને આર્થિક સહાય પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવામાં આવશે. આ પ્રોજેક્ટ શરૂ કરવા પાછળ સરકારનો વધુ હેતુ છે. જે અમે તમારી સમજણ માટે નીચે દર્શાવ્યા છે -

1. આ પ્રોજેક્ટનો હેતુ કારીગરો અને કારીગરોની ઓળખને સક્ષમ કરવાનો પણ છે.
2. કારીગરો અને કારીગરોની કુશળતા સુધારવા અને નિર્માણ કરવા માટે કૌશલ્યોને અપગ્રેડ કરવી.
3. પ્રધાનમંત્રી વિશ્વકર્મા કૌશલ સન્માન યોજના હેઠળ, તે કારીગરો અને કારીગરોને અદ્યતન કૌશલ્ય પ્રશિક્ષણ, આધુનિક ડિજિટલ તકનીકો અને ઉપયોગી ગ્રીન ટેકનોલોજીઓથી વાકેફ કરવામાં આવશે.
4. અદ્યતન અને આધુનિક સાધનો માટે સહાય પૂરી પાડવામાં આવશે.
5. નાણામંત્રી નિર્મલા સીતારમણે કહ્યું કે આ નવી યોજના તે પરંપરાગત કારીગરો અને કારીગરોને તેમના ઉત્પાદનોની પહોંચ વધારવામાં મદદ કરશે.
6. યોજનાનો ઉદ્દેશ્ય લોનની કિંમત ઘટાડીને મફત લોન અને વ્યાજ સબવેન્શન આપીને લાભાર્થીઓને કોલેટરલની સરળ એક્સેસ પ્રદાન કરવાનો છે.
7. તે તેમને એ પણ જણાવશે કે તેમનું ઉત્પાદન સ્થાનિક અને વૈશ્વિક બજારો સાથે કેવી રીતે જોડાયેલું છે અને ડિજિટલ પેમેન્ટ્સ શું છે.
8. આ યોજનાનો હેતુ ડિજિટલ વ્યવહારો માટે પ્રોત્સાહન આપવાનો પણ છે.
9. બ્રાન્ડને પ્રમોટ કરવા અને માર્કેટિંગ કરવા માટે પ્લેટફોર્મ પૂરું પાડવું. અને તેમને નવી વૃદ્ધિની તકો સુધી પહોંચવામાં મદદ કરે છે.
10. પ્રધાનમંત્રી વિશ્વકર્મા કૌશલ સન્માન યોજના આ યોજના ખાસ કરીને અનુસૂચિત જાતિ, જનજાતિ, OBC મહિલાઓ અને સામાજિક રીતે પછાત લોકો માટે શરૂ કરવામાં આવી છે.

ધ્યેય

આ યોજનાનો હેતુ કારીગરો અને કારીગરોને ઉત્પાદનો અને સેવાઓની ગુણવત્તા, સ્કેલ અને પહોંચમાં સુધારો કરવાનો છે. તેમજ આ વિશ્વકર્મા સાધકોને શક્તિ આપે છે. પરંપરાગત હસ્તકલાના સારને સાચવવાથી તેઓ સમકાલીન વિશ્વમાં વિકાસ પામી શકે છે.

આમ કરવાથી તે આ કારીગરો માટે આર્થિક વૃદ્ધિ અને તકોમાં વધારો કરતી વખતે આપણા વારસાની જાળવણીની ખાતરી આપે છે.

વોટ્સએપ ગ્રુપ

હવે જોડાઓ

ટેલિગ્રામ ગ્રુપ

હવે જોડાઓ

મહત્વના મુદ્દા

- વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ પ્રધાનમંત્રી વિશ્વકર્મા યોજનાની ટેગલાઈન, લોગો અને સમર્પિત પોર્ટલનું અનાવરણ કર્યું.
- ઇવેન્ટ દરમિયાન 18 અલગ-અલગ હસ્તકલાઓ પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરતી 18 સ્ટેમ્પ્સ અને ટૂલ-કીટ બુકલેટનું વિમોચન કરવામાં આવ્યું હતું.
- આ 18 શાખાઓ સાથે સંકળાયેલા કારીગરોને પીએમ મોદીએ વ્યક્તિગત રીતે માન્યતા પ્રમાણપત્રોથી સન્માનિત કર્યા હતા.
- મુખ્યમંત્રી શિવરાજ સિંહ ચૌહાણે આ મહત્વપૂર્ણ કાર્યક્રમમાં ભોપાલથી વર્ચ્યુઅલ રીતે ભાગ લીધો હતો.
- આ કાર્યક્રમ ભોપાલના રવીન્દ્ર ભવનમાં યોજાયો હતો અને તેમાં કેન્દ્રીય કૃષિ અને ખેડૂત કલ્યાણ મંત્રી નરેન્દ્ર સિંહ તોમરે હાજરી આપી હતી.
- મુખ્યમંત્રી શિવરાજ સિંહ ચૌહાણે પણ રાજ્યભરની ITIsના ઉત્કૃષ્ટ વિદ્યાર્થીઓને માન્યતા આપી અને પુરસ્કૃત કર્યા.
- પ્રધાનમંત્રી વિશ્વકર્મા યોજનાનો ઉદ્દેશ્ય કારીગરોની જરૂરિયાતો સાથે દેશના કૌશલ્ય ઇકોસિસ્ટમને સંરેખિત કરવાનો છે.
- આ યોજના દરેક જિલ્લામાં કુશળ કારીગરોને તાલીમ અને નાણાકીય સહાય પૂરી પાડે છે.
- સુથાર, લુહાર અને સુવર્ણકારો કૌશલ્યની ચકાસણી અને અનુરૂપ તાલીમમાંથી પસાર થાય છે. તેમની તાલીમ દરમિયાન દરરોજ 500 રૂપિયાનું સ્ટાઈપેન્ડ મેળવો.
- સફળ સહભાગીઓને પ્રતિષ્ઠિત PM વિશ્વકર્મા પ્રમાણપત્ર અને ટૂલકીટ માટે રૂ. 15,000 મળે છે.
- પ્રથમ તબક્કામાં રૂ. 1 લાખ સુધીની કોલેટરલ-મુક્ત લોન અને બીજા તબક્કામાં રૂ. 3 લાખ સુધીની 5%ના વ્યાજ દરે.
- ન્યૂનતમ 18 વર્ષ અને ઘર દીઠ એક સભ્ય પાત્ર છે. સરકારી નોકરો અથવા તેમના સંબંધીઓ લાયક નથી.

- વિવિધ પરંપરાગત અને કુશળ કારીગરો અને કારીગરોને પ્રધાનમંત્રી વિશ્વકર્મા કૌશલ વિકાસ યોજના દ્વારા સશક્ત કરવામાં આવશે.
- સરકારે પરંપરાગત કલાકારો અને કારીગરો માટે આ કાર્યક્રમ શરૂ કર્યો છે.
- (PM VIKAS) PM એ વિશ્વકર્મા કૌશલ સન્માન યોજના (પ્રધાનમંત્રી વિશ્વકર્મા યોજના) દ્વારા કેન્દ્રીય બજેટમાં પરંપરાગત કારીગરો અને કારીગરો માટે નાણાકીય સહાય પેકેજની જાહેરાત કરી છે.
- વિશ્વકર્મા કૌશલ સન્માન યોજના (PM VIKAS) આ કારીગરોને તેમના ઉત્પાદનોની ગુણવત્તા સુધારવા અને માર્કેટિંગ અને વિતરણમાં મદદ કરશે.
- વિશ્વકર્મા કૌશલ સન્માન યોજના હેઠળ લગભગ 140 જાતિઓ (લુહાર, કુંભાર, કારીગરો, કારીગરો, સુવર્ણકારો, ચણતર વગેરે)ને સીધો લાભ મળશે.

ઘટકો

- નાણાકીય સહાય : કારીગરોને નાણાકીય સહાય પૂરી પાડવી.
- ઉન્નત કૌશલ્ય વિકાસ : તેમની કુશળતા વધારવા માટે અદ્યતન તાલીમ પ્રદાન કરો.
-
- કારીગર બ્રાન્ડ પ્રમોશન : કારીગર બ્રાન્ડ્સની દૃશ્યતા અને ઓળખમાં વધારો.
- માર્કેટ એકીકરણ : કારીગરોને સ્થાનિક અને વૈશ્વિક બંને બજારો સાથે જોડવું.
- ડિજિટલ ચુકવણી સુવિધાઓ : ડિજિટલ ચુકવણી પદ્ધતિઓ અપનાવવાનો પ્રચાર.
- સામાજિક સુરક્ષા સિસ્ટમ : કારીગરો માટે સામાજિક સુરક્ષા સુનિશ્ચિત કરવા.

મુખ્ય વિશેષતાઓ

- પરંપરાગત કારીગરો અને કારીગરો માટે પ્રધાનમંત્રી વિશ્વકર્મા કૌશલ સન્માન યોજના શરૂ કરવામાં આવી છે.
- તેમને આ પ્રોજેક્ટ હેઠળ જરૂરી તાલીમ પણ આપવામાં આવશે. અને જેમની પાસે પૈસા નથી તેમને સરકાર પૈસા આપશે.
- આ રીતે તાલીમ અને આર્થિક સહયોગ મળવાથી વિશ્વકર્મા સમાજના લોકો આર્થિક રીતે મજબૂત બનશે અને સમાજ અને દેશની પ્રગતિમાં સહયોગ આપશે.
- વિશ્વકર્મા સમુદાય હેઠળ આવતા દેશની મોટી વસ્તીને આ યોજનાનો લાભ મળશે.
- આ પ્રોજેક્ટ વિશ્વકર્મા સમુદાયના લોકોમાં રોજગાર દરમાં વધારો કરશે અને બેરોજગારી દરમાં ઘટાડો કરશે.
- આ યોજના હેઠળ જાહેર કરાયેલ નાણાકીય સહાય પેકેજનો મુખ્ય ઉદ્દેશ્ય તેમને MSME મૂલ્ય સાંકળ સાથે જોડવાનો છે.
- આ યોજના હેઠળ તાલીમ અને ભંડોળ મળવાથી વિશ્વકર્મા સમાજના લોકોની આર્થિક સ્થિતિમાં ઝડપથી સુધારો થશે.

- સીતારમણજીના જણાવ્યા અનુસાર, બેંક પ્રમોશન દ્વારા, કારીગરોને રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય બેંકો સાથે જોડવામાં આવશે.
- આ પ્રોજેક્ટમાં ગ્રામીણ અને શહેરી બંને વિસ્તારોમાં 18 પરંપરાગત વ્યવસાયોનો સમાવેશ થાય છે. તેમાં સુથારકામ, હોડી બનાવવાનું કામ, લુહારકામ, માટીકામ, શિલ્પકામ, મોચી, સીવણકામ અને વધુનો સમાવેશ થાય છે.
- અરજદારોને પીએમ વિશ્વકર્મા પ્રમાણપત્ર અને ઓળખ કાર્ડ મળશે.
- પાંચ વર્ષ (2023-2028)માં રૂ. 13,000 થી 15,000 કરોડના બજેટ સાથે, આ યોજના કૌશલ્ય તાલીમ માટે રૂ. 500 અને આધુનિક સાધનોની ખરીદી માટે રૂ. 1,500નું સ્ટાઇપેન્ડ પ્રદાન કરે છે.
- આ પ્રોજેક્ટનો મુખ્ય હેતુ ઘરની અંદર અને બહાર કારીગરોને એકીકૃત રીતે એકીકૃત કરવાનો છે. અને તેમની માર્કેટ એક્સેસ અને વૃદ્ધિની તકો વધારવી.
- કારીગરો કેન્દ્ર સરકાર અને રાજ્ય સરકારની સહાય દ્વારા ભંડોળ પૂરું પાડવામાં આવેલ ગ્રામ્ય સામાન્ય સેવા કેન્દ્રો પર નોંધણી કરાવી શકે છે.
- આ યોજના હેઠળ કારીગરોને તેમના કામ માટે તાલીમ આપવામાં આવશે અને જેઓ પોતાનો રોજગાર શરૂ કરવા માંગે છે તેમને સરકાર આર્થિક મદદ પણ કરશે.
- વિશ્વકર્મા કૌશલ્ય વિકાસ યોજના હેઠળ હસ્તકલાકારોને માત્ર પૈસા જ નહીં પણ નવી ટેકનોલોજી પણ ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવશે.
- આ યોજના બેંક પ્રમોશન માટે કારીગરોને રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય બેંકો સાથે જોડવાની પણ યોજના ધરાવે છે
- આ યોજનાના અરજદારો કોલેટરલ ફ્રી ક્રેડિટ સહાય માટે પાત્ર છે. પ્રથમ તબક્કામાં 1 લાખ અને બીજા તબક્કામાં 2 લાખ સુધી. બંનેને 5% વ્યાજ મળશે.

લાભ

- જેઓ પ્રધાનમંત્રી વિશ્વકર્મા યોજનામાં જોડાયા છે તેમને સરકાર પ્રથમ તબક્કામાં 1 લાખ રૂપિયા અને બીજા તબક્કામાં 2 લાખ રૂપિયા સુધીની લોન આપશે.
- PM વિશ્વકર્મા યોજના 2023 ના લાભો દેશના અમારા 18 વ્યવસાયો સાથે સંકળાયેલા પરંપરાગત કારીગરો અને કારીગરોને તેમના સતત વિકાસની ખાતરી કરવા માટે પ્રદાન કરવામાં આવશે.
- આ પ્રોજેક્ટની મદદથી સમાજના છેવાડાના લોકો સુધી પહોંચતા તમામ પરંપરાગત કારીગરો અને કારીગરો સમાજના મુખ્ય પ્રવાહમાં જોડાશે.
- આ યોજના હેઠળ તેમને નવી અને રોમાંચક રોજગારની તકો પૂરી પાડવામાં આવશે.
- યોજના હેઠળ સોનામાં રોજગારીની તકો પૂરી પાડીને તમામ કારીગરો અને કારીગરોને આત્મનિર્ભર બનાવવાના પ્રયાસો કરવામાં આવશે.

- સામાન્ય બજેટ 2023માં પ્રથમ વખત દેશના કરોડો કરીગરો અને કરીગરો માટે પેકેજ જાહેર કરવામાં આવ્યું છે. જેને સંક્ષિપ્તમાં PM-Bikash કહેવામાં આવે છે.
- આ સ્કીમ દ્વારા તમને 4 વર્ષ માટે 3 લાખ રૂપિયાની લોન આપવામાં આવશે.
- 3 લાખની લોન પર તમારે 5% વ્યાજ ચૂકવવું પડશે.
- પરંપરાગત કરીગરો અને કરીગરોના લગભગ 30 લાખ પરિવારોને લાભ થશે.
- ઉપરાંત, તમે જે મંત્રાલયમાં સક્ષમ છો તે તમને તાલીમ આપશે.
- તમને સરકાર દ્વારા માન્ય પ્રમાણપત્ર પણ આપવામાં આવશે.
- તાલીમ દરમિયાન તમને 15000 રૂપિયાની ટૂલકીટ મળશે. જે તમને વધુ મદદ કરશે.
- અને બેરોજગારી દર ઘટાડવામાં મદદ કરશે.
- આ લોન પણ ઓછા વ્યાજ દરે કરીગરોને આપવામાં આવશે.
- સરકાર આ યોજના હેઠળ મફત તાલીમ આપશે.
- તાલીમ પૂર્ણ થયા પછી, પ્રમાણપત્ર એનાયત કરવામાં આવશે.
- જેના દ્વારા તે પોતાની ટ્રેનિંગ પ્રમાણે કામ કરી શકે છે.

લાભાર્થીઓ

PM વિશ્વકર્મા યોજના 18 પરંપરાગત વેપારમાં વિશેષતા ધરાવતા કરીગરોને લાભ આપવા માટે બનાવવામાં આવી છે. તે ગ્રામીણ અને શહેરી ભારતમાં કરીગરો અને કરીગરોને ટેકો આપશે. આ 18 પ્રકારની નોકરીઓમાંની કોઈપણ વ્યક્તિ આ યોજનાનો લાભ લઈ શકે છે. આ યોજના હેઠળ આપવામાં આવતી તમામ પ્રકારની તાલીમનો સંપૂર્ણ ખર્ચ રાજ્ય સરકાર દ્વારા ઉઠાવવામાં આવશે. આ વ્યવસાયો વિવિધ વ્યવસાયોને સમાવે છે. જેમાં સમાવેશ થાય છે -

1. રાજ મિસ્ત્રી,
2. વાળંદ
3. માલા મેકર / રોઝરી,
4. લોન્ડ્રી,
5. દરજી
6. લોકસ્મિથ
7. સુથાર
8. બખ્તરર
9. લુહાર
10. કુમાર,
11. સુવર્ણકાર
12. શિલ્પકારો (શિલ્પકારો, સ્ટોન કાર્વર) / સ્ટોન બ્રેકર્સ,
13. મોચી (ચામડું) / મોચી / મોચી,
14. હોડી બનાવનાર,

15. ટોપલી/સાદડી/સાવરણી બનાવનાર,
16. ડોલ્સ અને રમકડાં ઉત્પાદકો/ઉત્પાદકો,
17. હેમર અને ટૂલકીટ ઉત્પાદક / નિર્માતા,
18. ફિશિંગ નેટ મેકર / ફિશિંગ નેટ મેકર

આ વ્યાપક કવરેજ સુનિશ્ચિત કરે છે કે વિવિધ પરંપરાગત શાખાઓના કારીગરો તેમની આજીવિકા સુધારવા માટે આ યોજનાનો લાભ મેળવી શકે છે. પ્રારંભિક મફત તાલીમ 6 દિવસ માટે આપવામાં આવશે. અને 10 હજારથી 10 લાખ રૂપિયા સુધીની આર્થિક સહાય પણ આપવામાં આવશે. આ પ્રોજેક્ટ હેઠળ દર વર્ષે 15 હજાર લોકોને રોજગારી મળશે. આ યોજના હેઠળ આપવામાં આવતી તમામ પ્રકારની તાલીમનો સંપૂર્ણ ખર્ચ રાજ્ય સરકાર દ્વારા ઉઠાવવામાં આવશે.

બજેટ

વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ આ વર્ષે સ્વતંત્રતા દિવસના અવસર પર વિશ્વ કર્મ યોજનાની જાહેરાત કરી હતી. આ યોજના 17મી સપ્ટેમ્બર 2023ના રોજ શરૂ કરવામાં આવી હતી. આ યોજનાની જાહેરાત કેન્દ્રીય બજેટ 2023-24માં કરવામાં આવી હતી. વડાપ્રધાન મોદીએ પણ આ વર્ષે સ્વતંત્રતા દિવસે આ યોજનાની જાહેરાત કરી હતી. સરકાર આ પ્રોજેક્ટ પર 13,000 કરોડ રૂપિયા ખર્ચ કરશે. આ યોજનાના લાભાર્થીઓને અદ્યતન તાલીમ પણ આપવામાં આવે છે. આ ખર્ચને નાણાકીય વર્ષ 2027-28 સુધી રોકી દેવામાં આવ્યો છે.

બીજા મહત્વના નિર્ણયમાં, વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીની અધ્યક્ષતામાં આર્થિક બાબતોની કેબિનેટ સમિતિએ પહેલેથી જ ચાલી રહેલી ડિજિટલ ઈન્ડિયા યોજનાના વિસ્તરણને મંજૂરી આપી હતી. જે અંતર્ગત રૂ. 14,903 કરોડના ખર્ચે 6.25 લાખ આઇટી પ્રોફેશનલ્સને અપ-સ્કિલ્ડ બનાવવામાં આવશે. તેમજ 2.65 લાખ લોકોને ITની તાલીમ આપવામાં આવશે.

● પ્રધાનમંત્રી વિશ્વકર્મા યોજનાનો વ્યાજ દર (2023) –

આ યોજના હેઠળ લોકોને વ્યાજ દરે લોન આપવામાં આવશે. તેના માટે વ્યાજ દર 5 ટકા નક્કી કરવામાં આવ્યો છે. પહેલા તબક્કામાં લોકોને 1 લાખ રૂપિયાની લોન આપવામાં આવશે, બીજા તબક્કામાં 2 લાખ રૂપિયા સુધીની લોન લઈ શકાશે.

● આ યોજના હેઠળ કેટલી લોન મળશે અને વ્યાજ દર શું હશે?

વિશ્વકર્મા યોજના માટે પાત્રતા ધરાવતા તમામ કારીગરો અને કારીગરોને વાર્ષિક 5 ટકાના રાહત દરે બે હપ્તામાં રૂ. 3 લાખ સુધીની લોન આપવામાં આવશે.

● પ્રધાનમંત્રી વિશ્વકર્મા યોજના લોનની રકમ અને ચુકવણીની અવધિ –

આ યોજના હેઠળ આવતા લોકો કુલ 3 લાખ રૂપિયા સુધીની લોન લઈ શકે છે. રૂ. 1 લાખ સુધીની પ્રારંભિક એન્ટરપ્રાઇઝ ડેવલપમેન્ટ લોન. જેનો સમયગાળો 18 મહિનાનો છે. જે કારીગરો અને કારીગરો લોન વિતરણના 6 મહિના પછી કોઈપણ પૂર્વચુકવણી કરવા માંગે છે તેમની પાસેથી કોઈ પૂર્વચુકવણી ફી લેવામાં આવશે નહીં.

- નાના ઉદ્યોગો માટે પ્રધાનમંત્રી વિશ્વકર્મા યોજનાના લાભો, અમલીકરણની સમયરેખા અને ભંડોળની ફાળવણીની વિગતો –
  1. અમલીકરણની સમયમર્યાદા આશરે રૂ. 13,000 થી 15,000 કરોડ સુધીની છે.
  2. આ પ્રોજેક્ટને આગળ વધારવા માટે સરકાર દ્વારા મહત્વપૂર્ણ પ્રતિબદ્ધતાઓ આપવામાં આવી છે.
- તમને દરરોજ **500** રૂપિયા મળશે -

વિશ્વકર્મા યોજનામાં બે પ્રકારના કૌશલ્ય વિકાસ કાર્યક્રમો હશે જેમાંથી પહેલો 'બેઝિક' અને બીજો 'એડવાન્સ' હશે. આ કોર્સ કરનારાઓને સન્માન (સ્ટાઇપેન્ડ) પણ મળશે. કૌશલ્ય તાલીમ મેળવનાર લાભાર્થીઓને પ્રતિદિન રૂ.500નું માનદ વેતન આપવામાં આવશે. યોજના હેઠળ, પ્રથમ તબક્કામાં રૂ. 100,000 સુધીની લોન આપવામાં આવશે જેના પર મહત્તમ 5 ટકાના દરે વ્યાજ ચૂકવવાપાત્ર રહેશે. બિઝનેસ ઓર્ગેનાઈઝ કર્યા બાદ બીજા તબક્કામાં 2 લાખનું ડિસ્કાઉન્ટ આપવામાં આવશે.

- ચુકવણીની અવધિ (મહિનાઓમાં) –
  1. પ્રથમ તબક્કાની લોનની રકમ રૂ. 1,00,000 હોઈ શકે છે જે 18 મહિનામાં ચૂકવવામાં આવશે.
  2. બીજા તબક્કાની લોનની રકમ રૂ. 2,00,000 હોઈ શકે છે જે 30 મહિનામાં ચૂકવવામાં આવશે.
- રૂ. **15000** ની વધારાની સહાય –

પીએમ વિશ્વકર્મા યોજના હેઠળના કારીગરો અને કારીગરોને વડાપ્રધાન વિશ્વકર્મા પ્રમાણપત્ર દ્વારા માન્યતા આપવામાં આવશે અને વિશ્વકર્મા આઈડી કાર્ડ પણ આપવામાં આવશે. આ યોજના હેઠળ કારીગરોને ડિજિટલ ટ્રાન્ઝેક્શનમાં પ્રોત્સાહન અને માર્કેટ સપોર્ટ આપવામાં આવશે. આમ, કારીગરો અને કારીગરોને તેમના કામની ગુણવત્તા સુધારવા, ઝડપ વધારવા અને સુધારવા માટે આધુનિક સાધનોની ખરીદી માટે રૂ. 15,000ની વધારાની સહાય આપવામાં આવશે.

વોટ્સએપ ગ્રુપ

હવે જોડાઓ

ટેલિગ્રામ ગ્રુપ

- પ્રધાનમંત્રી વિશ્વકર્મા યોજના હેઠળ પ્રાપ્ત થયેલી રકમ -

પ્રધાનમંત્રી વિશ્વકર્મા યોજના 2023 હેઠળ તાલીમ લઈ રહેલા વ્યક્તિને 500 રૂપિયા અનુદાન તરીકે આપવામાં આવે છે અને વધુમાં ટૂલ કીટ ખરીદવા માટે 15000 રૂપિયાની સહાય આપવામાં આવે છે. આ યોજના હેઠળ લોન પણ આપવામાં આવે છે જો તમે 1 લાખ રૂપિયા સુધીની લોન લો છો, તો તમારી પાસેથી વ્યાજ લેવામાં આવશે નહીં જો તમે આનાથી વધુ ઉધાર લો છો, તો તમને 5% વ્યાજ દરનું ડિસ્કાઉન્ટ આપવામાં આવે છે

- 5% વ્યાજ પર 3 લાખની લોન ઉપલબ્ધ છે -

પ્રધાનમંત્રી વિશ્વકર્મા કૌશલ સન્માન યોજના (પ્રધાનમંત્રી વિશ્વકર્મા યોજના) હેઠળ સરકાર રૂ.3 લાખ સુધીની લોન આપશે. જેનો લાભ કારીગરો અને કારીગરોને આત્મનિર્ભર બનાવવાનો છે. આ લોન બે હપ્તામાં આપવામાં આવશે. પ્રથમ તબક્કામાં, કર્મચારીઓને 5% વ્યાજ દરે 1 લાખ રૂપિયાની લોન મળશે, જ્યારે બીજા તબક્કામાં, કોલેટરલ-ફ્રી ક્રેડિટ સપોર્ટ, ડિજિટલ ટ્રાન્ઝેક્શન માટે પ્રોત્સાહનો અને માર્કેટિંગ સપોર્ટ દ્વારા 2 લાખ રૂપિયાની લોનને માન્યતા આપવામાં આવશે. 2023-24 થી 2027-28 સુધી પ્રધાનમંત્રી વિશ્વકર્મા કૌશલ સન્માન યોજના પર 13,000 કરોડનો ખર્ચ કરવામાં આવશે. જેનો દેશભરના લગભગ 30 લાખ પરંપરાગત કારીગરોને ફાયદો થશે.

પ્રારંભ તારીખ / છેલ્લી તારીખ

પ્રધાનમંત્રી વિશ્વકર્મા કૌશલ સન્માન યોજના (પ્રધાનમંત્રી વિશ્વકર્મા કૌશલ સન્માન યોજના) ની જાહેરાત કેન્દ્રીય બજેટ 2023-24માં ભારતના નાણા મંત્રી નિર્મલા સીતારમણે કરી હતી. તેની શરૂઆત 17 સપ્ટેમ્બર વિશ્વકર્મા જયંતિ પર થઈ શકે છે.

યોગ્યતાના માપદંડ

- બધા અરજદારો ભારતના મૂળ નાગરિક હોવા જોઈએ.
- અરજદારની ઉંમર 18 વર્ષથી વધુ અને 50 વર્ષથી ઓછી હોવી જોઈએ.
- અરજદાર નાનો કાર્યકર/કામદાર હોવો જોઈએ.
- અરજદારની વાર્ષિક આવક 2 લાખ 40 હજાર રૂપિયાથી ઓછી હોવી જોઈએ.
- આ યોજનામાં વિશ્વકર્મા સમુદાય હેઠળની 140 જ્ઞાતિઓ અરજી કરવા પાત્ર હશે.
- આ યોજના માટે અરજી કરવા માટે લોકો પાસે મહત્વપૂર્ણ દસ્તાવેજો હોવા જોઈએ.
- આ યોજના હેઠળ પરિવારનો એક જ સભ્ય અરજી કરી શકે છે.

- તમામ કારીગરો પ્રધાનમંત્રી વિશ્વકર્મા યોજના હેઠળ નોંધણી કરાવવા માટે પાત્ર હશે.
- અરજદારનું બેંક ખાતું આધાર કાર્ડ સાથે લિંક હોવું જોઈએ.
- યોજનામાં ઉલ્લેખિત 18 કુટુંબ-આધારિત પરંપરાગત વ્યવસાયોમાંથી એક સાથે સંકળાયેલા કારીગર પ્રધાનમંત્રી વિશ્વકર્મા હેઠળ નોંધણી માટે પાત્ર હશે.
- આ સ્કીમ વગેરે હેઠળ મુક્તિ મેળવવા માટે છેલ્લે અન્ય લાયકાત પૂરી કરવી પડશે.
- ખેડૂતોએ સરકાર દ્વારા નિર્ધારિત તમામ ધોરણોને પૂર્ણ કરવા પડશે.

Eligible Trades

Wood Based Carpenter (Suthar) Boat Maker	Gold/Silver Based Goldsmith (Sunar)	Architecture/ Construction Mason (Raajmistri)
Iron/Metal Based*/ Stone Based Armourer Blacksmith (Lohar) Hammer and Tool Kit Maker Locksmith Sculptor (Moortikar, stone carver), Stone Breaker	Clay Based Potter (Kumhaar)	Others Basket/ Mat/ Broom Maker/ Coir Weaver Doll & Toy Maker (Traditional) Barber (Naai) Garland Maker (Malakaar) Washerman (Dhobi) Tailor (Darzi) Fishing Net Maker
	Leather Based Cobbler (Charmakar)/ Shoemaker/ Footwear Artisan	

પાત્રતા માપદંડ નથી

- જો તમે કોઈપણ અન્ય રાજ્ય સરકાર અથવા કેન્દ્ર સરકારની ક્રેડિટ આધારિત યોજનાનો લાભ લઈ રહ્યાં છો, તો તમે આ યોજના માટે પાત્ર બનશો નહીં.
- સરકારી સેવામાં કામ કરતી વ્યક્તિઓ અને તેમના પરિવારના સભ્યો આ યોજના હેઠળ પાત્ર નહીં ગણાય.
- પરિવારના અન્ય સભ્યોએ આ યોજના હેઠળ તેના માટે અરજી કરી નથી.

દસ્તાવેજો

- આધાર કાર્ડ,

- પાન કાર્ડ,
- ઓળખપત્ર,
- સરનામાનો પુરાવો,
- જાતિ પ્રમાણપત્ર,
- રેશન કાર્ડ,
- મતદાર ઓળખ કાર્ડ,
- આવકનું પ્રમાણપત્ર,
- ટેકનિકલ દસ્તાવેજો,
- બેંક એકાઉન્ટ પાસ બુક,
- બેંક એકાઉન્ટ સ્ટેટમેન્ટ,
- યોગ્યતાનું પ્રમાણપત્ર,
- શૈક્ષણિક લાયકાત દર્શાવતું પ્રમાણપત્ર (જો કોઈ હોય તો),
- ઈમેલ આઈડી,
- સહી
- રેસિડેન્ટ/ડોમિસાઇલ સર્ટિફિકેટ,
- વર્તમાન મોબાઈલ નંબર અને
- પાસપોર્ટ સાઇઝનો ફોટો વગેરે.

નવીનતમ અપડેટ

- PM વિશ્વકર્મા કૌશલ સન્માન યોજના 17 સપ્ટેમ્બર 2023 ના રોજ PM મોદીના 73માં જન્મદિવસના અવસર પર સવારે 11 વાગ્યે શરૂ કરવામાં આવી હતી.
- તાલીમ દરમિયાન માત્ર 500 રૂપિયા પ્રતિ દિવસનું સ્ટાઈપેન્ડ આપવામાં આવશે.
- માત્ર 5%ના દરે મફત લોન આપવામાં આવશે. જેના માટે પ્રથમ હપ્તામાં રૂ.1 લાખ અને બીજા હપ્તામાં રૂ.2 લાખની લોન લઇ શકાય છે.
- નાણાકીય વર્ષ 2023-2024માં કુલ 3 લાખ કામદારોને રોજગારી આપવાના પ્રયાસો કરવામાં આવશે.
- વડા પ્રધાને તેમના નિવેદનમાં જણાવ્યું હતું કે 15,000 કરોડ રૂપિયાથી પ્રધાનમંત્રી વિશ્વકર્મા કૌશલ સન્માન યોજના શરૂ કરવામાં આવશે.
- તે જ સમયે, અમે તમને જણાવીએ છીએ કે આ યોજના હેઠળ, આધુનિક તકનીક, ગ્રીન ટેકનોલોજી, બ્રાન્ડ પ્રમોશન, સ્થાનિક અને વૈશ્વિક બજાર કનેક્ટિવિટી, ડિજિટલ યુકવણી અને સામાજિક સુરક્ષા વિશે માહિતી પ્રદાન કરવા માટે નવી પહેલ કરવામાં આવશે.
- અંતે, અમે તમને પ્રધાનમંત્રી વિશ્વકર્મા કૌશલ સન્માન યોજના 2023 ના મુખ્ય મુદ્દાઓ રજૂ કરીશું. આર્થિક સહયોગ, અદ્યતન કૌશલ્ય પ્રશિક્ષણ, આધુનિક ટેકનોલોજી સુધી પહોંચ, પેપરલેસ પેમેન્ટ વગેરે.
- વડાપ્રધાન મોદીએ સ્વતંત્રતા દિવસે વિશ્વકર્મા કૌશલ સન્માન યોજના શરૂ કરવાની જાહેરાત કરી હતી.

- બીજા દિવસે કેબિનેટ દ્વારા તેને મંજૂરી આપવામાં આવી હતી.
- આ યોજના 17 સપ્ટેમ્બરે વિશ્વકર્મા જયંતિ પર લોન્ચ કરવામાં આવશે.

તાજા સમાચાર -

સ્વતંત્રતા દિવસના અવસર પર, વડા પ્રધાન મોદીએ પ્રધાનમંત્રી વિશ્વકર્મા કૌશલ સન્માન યોજના શરૂ કરવાની જાહેરાત કરી હતી અને બીજા દિવસે તેને કેબિનેટ દ્વારા મંજૂરી આપવામાં આવી હતી. આ યોજના 17 સપ્ટેમ્બરે વિશ્વકર્મા જયંતિના દિવસે શરૂ કરવામાં આવશે.

પ્રધાનમંત્રી વિશ્વકર્મા યોજના હેઠળ સાક્ષરતા કાર્યક્રમ -

આ સાક્ષરતા કાર્યક્રમ હેઠળ, રાજ્ય સરકાર સ્થળાંતરિત કામદારો અને પરંપરાગત કામદારોને સહાય પૂરી પાડે છે. દા.ત.- 18 વિવિધ પ્રકારની નોકરીઓને તાલીમ આપવામાં આવશે. રાજ્ય સરકાર કામદારોને તાલીમના સમયગાળા માટે અને તેમના સાધનો ખરીદવા માટે સ્ટાઇપેન્ડ આપે છે. સહાયની રકમ પણ આપવામાં આવશે.

મોદીજીના જન્મદિવસ પર પ્રધાનમંત્રી વિશ્વકર્મા કૌશલ સન્માન યોજના શરૂ કરવામાં આવશે -

અગાઉ અમે તમને કહ્યું હતું કે આ પ્રોજેક્ટ વિશ્વકર્મા જયંતિના દિવસે શરૂ થશે. પરંતુ આ દિવસ એક ખાસ અને મહત્વપૂર્ણ દિવસ છે. આજે આપણા દેશના વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્ર મોદીનો જન્મદિવસ છે. હા, આ વર્ષે પીએમ મોદીના જન્મદિવસ પર એક મહત્વની યોજના શરૂ કરવામાં આવશે, જેનો લાભ 30 લાખ કામદારોને મળશે.

પ્રધાનમંત્રી વિશ્વકર્મા યોજના શા માટે મહત્વપૂર્ણ છે?

છેલ્લા કેટલાક વર્ષોમાં ઘણી યોજનાઓની જાહેરાત કરવામાં આવી છે પરંતુ તે અસરકારક સાબિત થઈ નથી. ખાસ કરીને નાના ઉદ્યોગ સાહસિકો માટે મુદ્રા યોજના અને તાલીમ કાર્યક્રમોનું આયોજન હંમેશા કરવામાં આવે છે પરંતુ લોકોને તેની માહિતી મળતી નથી. તેથી PM વિશ્વકર્મા યોજનાના અમલીકરણ માટે, સૂક્ષ્મ, લઘુ અને મધ્યમ ઉદ્યોગ મંત્રાલયે વેબસાઇટ અને પોર્ટલ વિકસાવ્યું છે. સમાજના સામાન્ય સૂક્ષ્મ ઉદ્યોગ સાહસિકો માટે આ યોજના ખૂબ જ મહત્વપૂર્ણ છે કારણ કે આ યોજનામાં લુહાર, સુથારી સહિતના કેટલાક પરંપરાગત ઉદ્યોગોનો પણ સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે. , વાળંદ વગેરે નાના સાહસિકો સામેલ છે. આ યોજના નાના ઉદ્યોગ સાહસિકો માટે ખૂબ જ ફાયદાકારક સાબિત થઈ શકે છે કારણ કે આ યોજનામાં તમામ જરૂરિયાતમંદ લોકોને સામેલ કરવામાં આવ્યા છે.

પ્રધાનમંત્રી વિશ્વકર્મા યોજનાના 4 તબક્કા કયા છે?

- આધાર કાર્ડ નંબર સાથે નોંધણી અને KYC કરો.
- કૌશલ્ય વિકાસ શિક્ષણ માટે ફોર્મમાં તમારી માહિતી ભરો.
- PM વિશ્વકર્મા આઈડી અને રજીસ્ટ્રેશન ફોર્મ, પાસવર્ડ સાચવો.
- પ્રધાનમંત્રી વિશ્વકર્મા યોજનાના લાભો માટે નોંધણી કરો.

ઓનલાઇન પોર્ટલ / સત્તાવાર વેબસાઇટ : <https://pmvishwakarma.gov.in/>

એપ્લિકેશન ડાઉનલોડ ફોર્મ :

આ યોજનામાં નોંધણી કરવા માટે તમારે એક નોંધણી ફોર્મ ભરવાનું રહેશે. ફોર્મમાં નોંધણી કરવા માટે, તમારે તેની સત્તાવાર વેબસાઇટ પર જવાની જરૂર છે. વેબસાઇટ પર તમારે કેવી રીતે રજીસ્ટ્રેશન કરવું તે વિકલ્પ પર ક્લિક કરવાનું રહેશે. અને પછી જો તમે ઉલ્લેખિત પગલાંને અનુસરો છો તો તમને યોજના નોંધણી ફોર્મ મળશે તમે ડિસેમ્બર 2023માં પીએમ વિશ્વકર્મા યોજના માટે નોંધણી કરાવી શકો છો.

- સત્તાવાર વેબસાઇટ - <https://pmvishwakarma.gov.in/>
- Pdf ફોર્મ લિંક - file:///E:/eng_v28.0_PM_Vishwakarma_Guidelines_final.pdf
- લોગઇન પેજ - <https://pmvishwakarma.gov.in/Login?>

નોંધણી :

પ્રધાનમંત્રી વિશ્વકર્માને કેન્દ્ર સરકાર 13,000 કરોડ રૂપિયાના ખર્ચ સાથે સંપૂર્ણ ભંડોળ પૂરું પાડશે. આ યોજના હેઠળ, વિશ્વકર્માનું બાયોમેટ્રિક આધારિત PM વિશ્વકર્મા પોર્ટલનો ઉપયોગ કરીને કોમન સર્વિસ સેન્ટર (CSC) દ્વારા મફતમાં નોંધણી કરવામાં આવશે.

આપણે બધા જાણીએ છીએ કે, કેન્દ્ર સરકારે ભારતના ગરીબ અને જરૂરિયાતમંદ લોકોને મદદ કરવા માટે વિવિધ કાર્યક્રમો શરૂ કર્યા છે. હવે તેઓએ કારીગરો, ઉદ્યોગસાહસિકો અને કુશળ વ્યક્તિઓ માટે વધુ એક વરદાન શરૂ કર્યું છે જેના આધારે તેઓ 3 લાખ રૂપિયાની લોન અને તાલીમ માટે પાત્ર બનશે. આ યોજનાનું નામ PM વિશ્વકર્મા શ્રમ સન્માન યોજના 2023 છે અને જો તમે આ યોજના હેઠળ પાત્ર છો તો તમારે આ યોજનાનો લાભ મેળવવા માટે ઓનલાઇન અરજી કરવી પડશે. આ યોજના હેઠળ, તમે મંત્રાલય દ્વારા 15 દિવસની તાલીમ માટે પાત્ર બનશો અને આ અંતર્ગત દરરોજ રૂ. 500/-નું સ્ટાઇપેન્ડ વિતરણ કરવામાં આવશે. સ્કીમમાં સ્કિલ અપગ્રેડેશન, અપગ્રેડેશન માટે સસ્ટુ ક્રેડિટ, રૂ. 15,000/-નું ટૂલકિટ પ્રોત્સાહન અને સરકાર દ્વારા માર્કેટિંગ સપોર્ટ જેવા વિવિધ લાભો છે. જો તમે PM વિશ્વકર્મા યોજના 2023 ઓનલાઇન અરજી કરવા માંગો છો, તો તમારે આ પોસ્ટમાં આપેલી સૂચનાઓનો ઉપયોગ કરવો જોઈએ અને પછી તમારી જાતને નોંધણી કરવી જોઈએ. બધા રસ ધરાવતા અરજદારો પાસે આધાર કાર્ડ, રહેણાંક, ITI પ્રમાણપત્ર અથવા અનુભવ પ્રમાણપત્ર અને અન્ય જેવા યોજના માટે જરૂરી મૂળભૂત દસ્તાવેજો હોવા આવશ્યક છે.

PM વિશ્વકર્મા યોજના 2023 માં ઓનલાઇન નોંધણી કેવી રીતે કરવી?

PM વિશ્વકર્મા યોજના 2023 ઓનલાઇન નોંધણી વિશે સંપૂર્ણ માહિતી નીચે આપેલ છે. પાત્ર ઉમેદવારો નીચે આપેલ માહિતીને અનુસરીને સ્ટેપ બાય સ્ટેપ અરજી કરી શકે છે.

પગલું 1.

આ યોજનાની અધિકૃત વેબસાઇટ છે <https://pmvishwakarma.gov.in>

ભારત સરકાર
GOVERNMENT OF INDIA

સૂક્ષ્મ, લઘુ ઝોટ મધ્યમ ઉદ્યમ મંત્રાલય
MINISTRY OF MICRO, SMALL & MEDIUM ENTERPRISES

સૂક્ષ્મ, લઘુ ઝોટ મધ્યમ ઉદ્યમ મંત્રાલય
MINISTRY OF MICRO, SMALL & MEDIUM ENTERPRISES

Home About Scheme Scheme Benefits Knowledge Centre FAQ What's New Contact Us How to Register Login

Applicant/ Beneficiary Login

- CSC Login
- Admin Login
- Verification Login
- Lending Institution / DPA Login
- Enlist Gram Panchayat Pradhan
- TP/TC Login

CSC - View E-shram Data

CSC - Register Artisans

MIS Login

How to avail the Scheme Benefit

The PM Vishwakarma scheme is a holistic scheme and envisages to provide end-to-end support to the artisans and craftspeople in scaling up of their products and services and professional well-being

સ્ટેપ 2 : હમણાં જ નોંધણી કરો.

સૂક્ષ્મ, લઘુ ઝોટ મધ્યમ ઉદ્યમ મંત્રાલય
MINISTRY OF MICRO, SMALL & MEDIUM ENTERPRISES

સૂક્ષ્મ, લઘુ ઝોટ મધ્યમ ઉદ્યમ મંત્રાલય
MINISTRY OF MICRO, SMALL & MEDIUM ENTERPRISES

Register Now

Is there any government employee within your family? *

Family would constitute husband and wife and their unmarried children (18 years and above)

Yes No

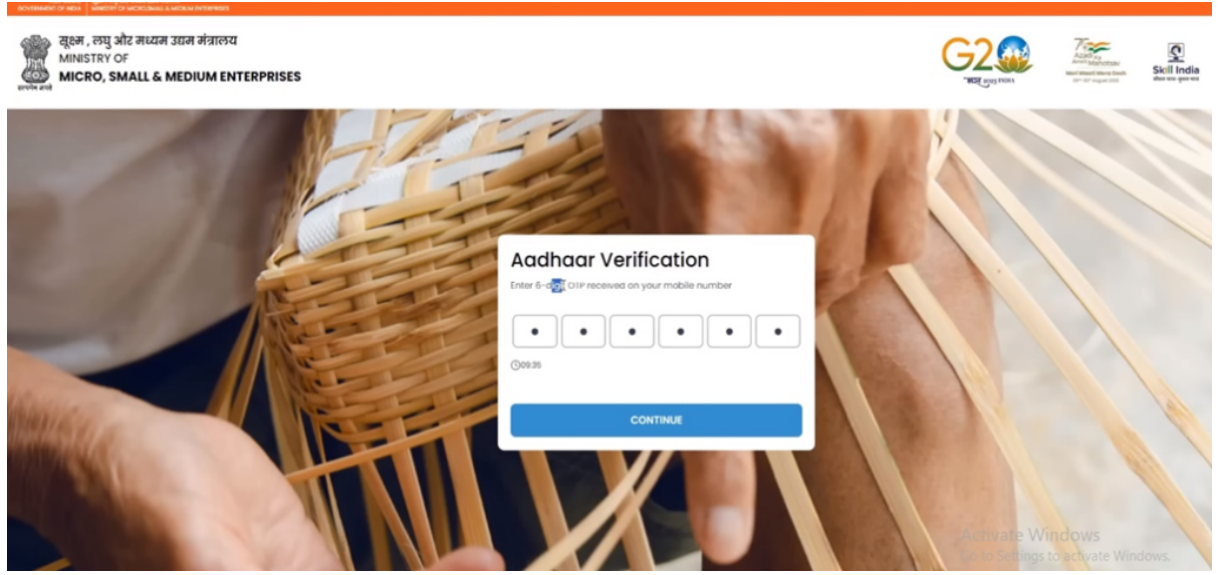
Have you availed credit/loan facility under similar schemes of central government or state government for self-employment/business development, e.g. PMEGP, PM SVANidhi, Mudra in the past 5 years? *

Yes No

By Choosing to continue, you agree to these [terms](#) and our [privacy policy](#)

CONTINUE

સ્ટેપ 3 : OTP અને બાયોમેટ્રિક વડે આધાર કાર્ડની ચકાસણી કરો.

પગલું 4 : તે પછી તમારી અંગત વિગતો ભરો.

સૂક્ષ્મ, લઘુ ઓટ મધ્યમ ઉદ્યમ મંત્રાલય
MINISTRY OF
MICRO, SMALL & MEDIUM ENTERPRISES

1 Personal Information 2 Credit Support Information 3 Scheme Benefits Information 4

Personal Details

Full Name * Father/Spouse Name * Date Of Birth *

Marital Status * Gender * Category *

Divyangjan * Divyangjan Types Are you doing business in same district? No

Are you doing business in same district? Minority Select Minority

હવે આગલા પૃષ્ઠ પર જાઓ.

Family Details

Ration Card Number (Optional)

Please provide your ration card number to auto-populate family member details

Family Member Details *

(Please select family members from ration card list above. Please add if any name is not displayed)
 (For the PM Vishwakarma the definition of family is husband, wife and unmarried children. Kindly remove/add name of family members as per the family definition of PM Vishwakarma from below table.)

Action	Name*	Relationship*	Aadhaar Number
--------	-------	---------------	----------------

હવે આગલા પૃષ્ઠ પર જાઓ.

Saving Bank Details

Name Of Bank * **IFSC Code *** **Name Of Branch ***

Account Number * **Confirm Account Number ***

Credit Support

Get Collateral Free Loan

Do You Want Credit Support ?

Rs 1 Lac in 1st tranche with 5% interest to be paid in 18 months.
 Rs 2 Lac in 2nd tranche with 5% interest to be paid in 30 months and after repayment of 1st tranche.

Enter Amount Required upto Rs.1 lac (1st Tranche)?

Minimum Rs. 50,000/-

Select Preferred Bank to take loan *

Activate Windows
Go to Settings to activate Windows

હવે આગલા પૃષ્ઠ પર જાઓ.

Personal Information Credit Support Information Scheme Benefits Information Declaration

Skill Training

You are eligible for Skill training for below training programs.

- Basic (5 Days) Skill Training
- Advance (15 Days) Skill Training

Tool Kit

Umesh Talks

Once you are registered and skill training certified you will be given a grant of Rs. 15,000

Marketing Support

Please select the Marketing Support question that apply(ies) to your business expansion (You May Select multiple field options)

Onboard your product/ service on E- Commerce platform?

Quality Certification Required ?

Participate in Exhibitions And Trade Fairs ?

Activate Windows
Go to Settings to activate Windows.

હવે આગલા પૃષ્ઠ પર જાઓ.

Bharatsarkarsu

PM KISAN | कृषि, सूक्ष्म और मध्यम उद्यम विभाग
GOVERNMENT OF INDIA | MINISTRY OF MICRO, SMALL & MEDIUM ENTERPRISES

सूक्ष्म, लघु और मध्यम उद्यम मंत्रालय
MINISTRY OF
MICRO, SMALL & MEDIUM ENTERPRISES

G20
भारत 2023

Skill India
शिक्षण के माध्यम से नए अवसर

Personal Information | Credit Support Information | Scheme Benefits Information | Declaration

Declaration Details

Declaration and Authorization

(A) I hereby declare that I am engaged in the trade as indicated in the application form.

(B) I hereby declare that apart from myself, no other member of my family has registered for PM Vishwakarma.

(C) I have no objection to authenticate my Aadhaar number, share the same with other Ministries / Departments under the Government of India or the State Government for the purpose of extension of benefits under any of their Schemes, carry out e-KYC and accessing my credit history & credit score from credit bureau by the lenders and their authorized agents. The consent and purpose of collecting Aadhaar has been explained to me in local language. MoMSME/Lending Institution has informed me that my Aadhaar submitted herewith shall not be used for any purpose other than mentioned above, or as per requirements of law. I have been informed that this consent and my Aadhaar will be stored along with my account details with MoMSME or their authorised agent as per the extant law.

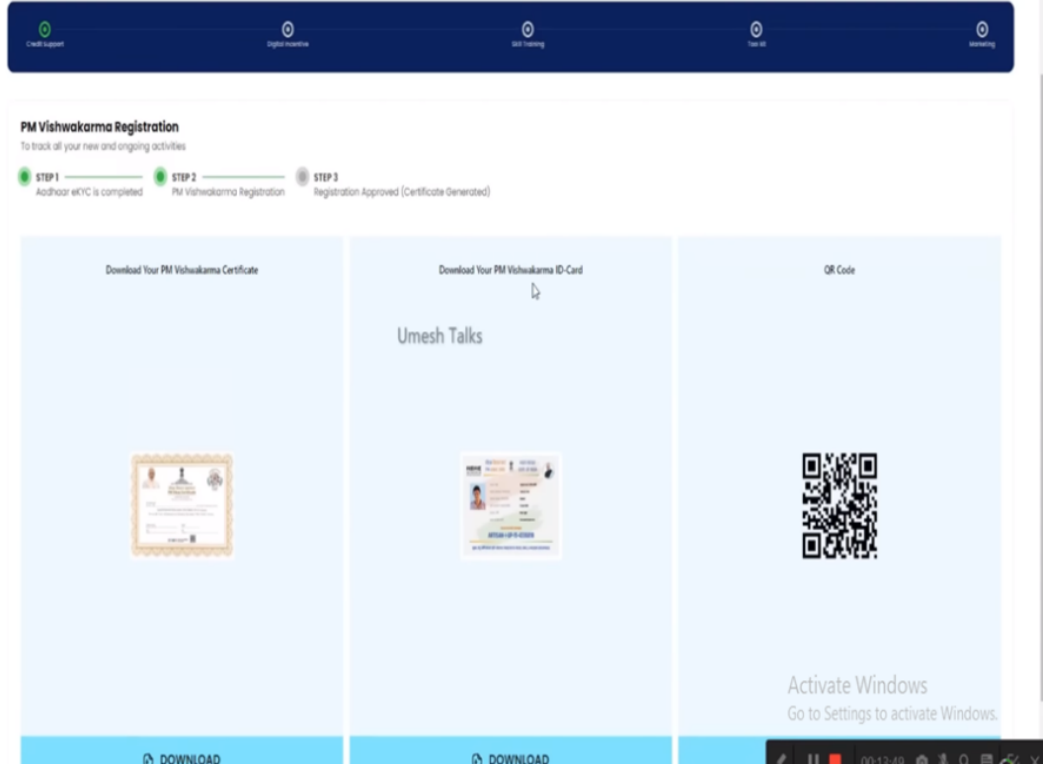
(D) I hereby declare that information given above is true to the best of my knowledge. I am well aware of the fact that, if the information given by me is proved false/not true, I will be liable for action as per the law. Also, any benefit availed by me shall be summarily withdrawn.

I agree to the **PM Vishwakarma** [Privacy Policy](#) and [Terms and Condition](#) *

SUBMIT

हवे आगला पृष्ठ पर जाओ.

BharatKa

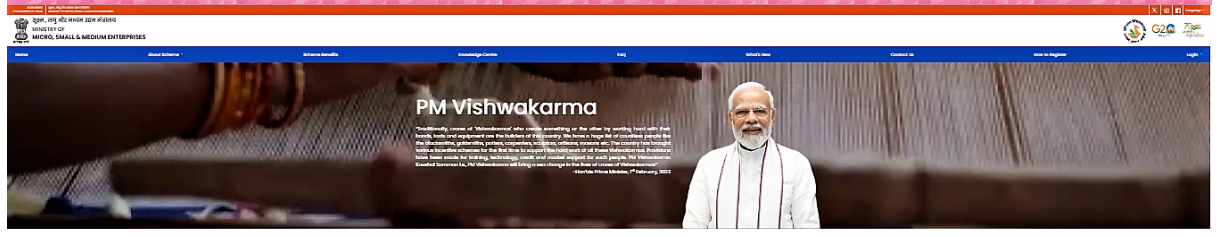

ઓફલાઇન અરજી પ્રક્રિયા :

- જો તમે પ્રધાનમંત્રી વિશ્વકર્મા યોજના માટે પાત્ર છો તો તમે અરજી કરી શકો છો.
- યોજના માટે અરજી કરવા માટે તમારે તમારા નજીકના જાહેર સેવા કેન્દ્રની મુલાકાત લેવાની જરૂર છે.
- અને સંબંધિત અધિકારીને મળો. તમારી અરજી કોણ સબમિટ કરશે.
- પછી તમારે દસ્તાવેજો સબમિટ કરવા પડશે. તે પછી તેમની ચકાસણી કરવામાં આવશે અને તમારી યોગ્યતા પણ તપાસવામાં આવશે.
- એકવાર બધું બરાબર થઈ જાય પછી તમે આ યોજના માટે અરજી કરી શકો છો.
- આ રીતે કલાકારો અને કારીગરો પણ તેમના નજીકના કોમન સર્વિસ સેન્ટર (CSC) પર PM વિશ્વકર્મા યોજના માટે નોંધણી અને અરજી કરી શકે છે.

ઓનલાઇન અરજી પ્રક્રિયા :

- સૌપ્રથમ, આ pmvishwakarma.gov.in વેબસાઇટ ખોલો.

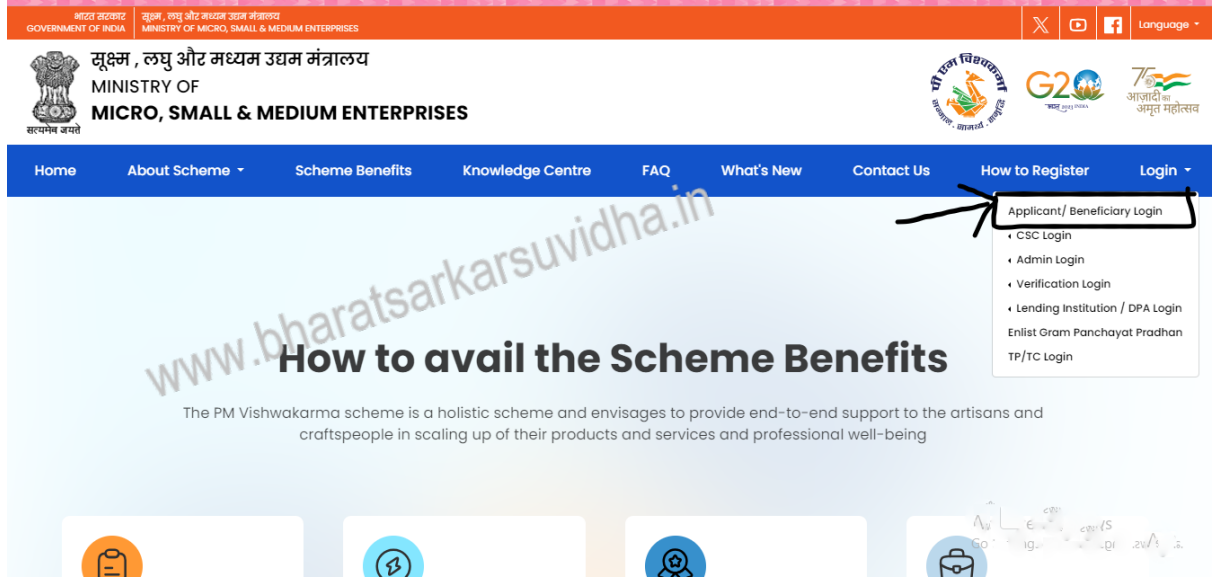

PM Vishwakarma

Key Indicators

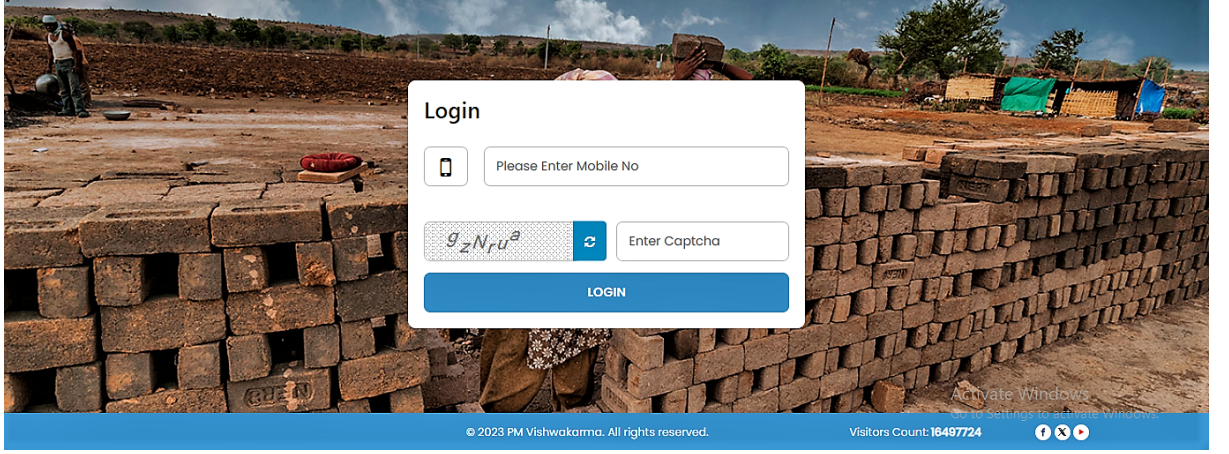

- હોમ પેજ પર આવ્યા પછી, તમને લોગિન વિભાગ મળશે. જ્યાં તમને અરજદાર/ લાભાર્થી લોગીન (<https://pmvishwakarma.gov.in/Login>) નો વિકલ્પ મળશે - જ્યાં તમારે ક્લિક કરવાનું રહેશે.

- ક્લિક કર્યા બાદ તમારી સામે એક નવું પેજ ખુલશે જે આ પ્રમાણે હશે-

- हवे अहीं तमने **Apply Online** नो विकल्प मणशे जेना पर तमारे क्लिक करवानुं रहेशे.
- क्लिक कर्या पछी आ ॲप्लिकेशन डोर्म तमारी सामे भुलशे. जे तमारे काणजोपूर्वक भरवानुं छे.
- बधा जरूरी दस्तावेजो स्कैन करीने अपलोड करवा जोईअे.
- छेल्ते, तमारे सबमिट विकल्प पर क्लिक करवुं पडशे.
- जे पछी तमने तमारी अरजोनी रसीद मणशे, जेने तमारे प्रिन्ट करीने सुरक्षित राखवानी जरूर छे.

BharatSa

પ્રવેશ કરો :

- જ્યારે તમે PM વિશ્વકર્મા કૌશલ સન્માન યોજનામાં નોંધણી કરાવો છો, ત્યારે તમને તેમાં લોગ ઇન કરવા માટે એક વપરાશકર્તા નામ અને પાસવર્ડ મળશે.
- તમારે પીએમ વિશ્વકર્મા કૌશલ સન્માન યોજનાની સત્તાવાર વેબસાઇટ પર જવું પડશે અને લોગિન વિકલ્પ પર ક્લિક કરવું પડશે અને તમારી સામે લોગિન પેજ ખુલશે.
- હવે તમારે લોગિન કરવા માટે તમારા મોબાઇલ નંબરની જરૂર પડશે. અને કેપ્ચા આપવાના રહેશે.
- અહીં તમને તેની તાલીમ વિશે માહિતી મળશે.
- તાલીમમાં તમને પ્રધાનમંત્રી વિશ્વકર્મા યોજનાનું પ્રમાણપત્ર પણ આપવામાં આવશે.

ચકાસણી અને વિતરણ :

- અધિકારીઓ પ્રાપ્ત અરજીઓની ચકાસણી કરશે.
- પીએમ વિશ્વકર્મા યોજના હેઠળ કોલેટરલ ફી લોન વ્યાપારી બેંકો, પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકો અને અન્ય નાણાકીય સંસ્થાઓની મદદથી આપવામાં આવશે.

સ્થિતિ તપાસ :

એકવાર તમારી પ્રધાનમંત્રી વિશ્વકર્મા યોજના ઓનલાઇન અરજી સ્વીકારવામાં આવે, પછી તમે તમારી અરજી નંબર/રજીસ્ટ્રેશન નંબર દ્વારા તમારી અરજીની સ્થિતિ ચકાસી શકો છો. જો તમે તમારી નોંધણીની સ્થિતિ જાણવા માંગતા હો, તો અમારે આ લેખ ધ્યાનથી વાંચવાની જરૂર છે.

- પ્રથમ તમારે તેની સત્તાવાર વેબસાઇટ પર જવાની જરૂર છે.
- આગળ, તમારે ત્યાં લોગ ઇન કરવાની જરૂર છે, અને પછી તમે વેબસાઇટ પર પહોંચશો.
- જ્યાં તમને સ્ટેટસ ચેક કરવાનો વિકલ્પ મળશે. પછી તમારે તેના પર ક્લિક કરવાનું રહેશે.
- પછી હવે તમારે તમારો એપ્લિકેશન નંબર/રજીસ્ટ્રેશન નંબર દાખલ કરવો પડશે અને કેપ્ચા કોડ ભરવો પડશે.
- ત્યારબાદ તમારે સબમિટ બટન પર ક્લિક કરવાનું રહેશે.
- આ રીતે તમારી અરજીની સ્થિતિ સ્પષ્ટપણે દેખાશે. જે તમે જોઈ શકો છો.

મોબાઇલ એપ :

નોંધણી માટે ભારત સરકાર PM વિશ્વકર્મા યોજના મોબાઇલ એપ વિકસાવવાની યોજના બનાવી રહી છે.

હેલ્પલાઇન નંબર :

પ્રધાનમંત્રી વિશ્વકર્મા યોજના માટે તમે 18002677777, 17923 પર સંપર્ક કરી શકો છો. તમે વિવિધ રાજ્યોના હેલ્પલાઇન નંબર માટે આ લિંક (<https://pmvishwakarma.gov.in/Home/ContactUs>) પર ક્લિક કરી શકો છો.

- ઇમેઇલ ID – champions@gov.in
- ટેલિફોન નંબર – 18002677777 અને 17923
- સંપર્ક નંબર – 011-23061574
-

